

ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของหมู่บ้านโลกพะยอม ตำบลโลกเขียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

Study of the Attitudes and Behaviors of Coexistence in Multicultural Society in Khok Phayom Village, Khok khian Sub-District, Mueang District, Narathiwat Province

สุชนี สะชา¹

Husnee Hasa¹

มุสลิม คารง¹

Mutsalim Khareng¹

(Received: June 01, 2023; Revised: June 26, 2023; Accepted: June 28, 2023)

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของหมู่บ้านโลกพะยอม ตำบลโลกเขียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของหมู่บ้านโลกพะยอม ตำบลโลกเขียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากอัลกุรอาน อัลหะดีษ หนังสือตำรา และวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 375 คน ได้มาโดยการเทียบกับตารางสำเร็จรูปเครจซี่มอร์แกนและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมในหมู่บ้านโลกพะยอม ซึ่งมีความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 ส่วนด้านพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86

คำสำคัญ : ทัศนคติ พฤติกรรม สังคมพหุวัฒนธรรม

1 สาขาอิสลามศึกษา สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

1 Department of Islamic Studies, Academy of Islamic and Arabic Studies, Princess of Naradhiwas University. (Corresponding author / Email : mutsalim.k@pnu.ac.th)

ABSTRACT

This article aims 1) to study the coexistence attitude in the multicultural society in Khok Phayom village, Khok Khian Sub-district, Mueang District, Narathiwat Province. 2) to study coexistence behavior in multicultural society in Khok Phayom village, Khok Khian Sub-district, Mueang District, Narathiwat Province. The researcher has studied and researched from the Qur'an, Al-Hadith, textbooks and related research. And quantitative data were collected from the sample group. The total of 375 respondents were obtained by comparing with Krejcie and Morgan table and using a simple random sampling method to select the subjects. The data were analyzed using the computer program SPSS by finding the Percentage, Mean and Standard Deviation. The results showed that coexistence attitudes in multicultural society in Khok Phayom village which has an overall opinion at a high level the mean was 4.35 and the standard deviation was 0.74, and the behavior of coexistence in a multicultural society overall, it was at a high level as well, mean was 3.99 and the standard deviation was 0.86.

Keywords: *attitudes, behaviors, multicultural society*

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายแตกต่างกันทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต ความเชื่อและความศรัทธา ผลจากการรวมรวมงานวิจัยทางชาติพันธุ์ในฐานะข้อมูลงานวิจัยทางชาติพันธุ์ของประเทศไทย พบว่า ประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์มากกว่า 70 กลุ่ม กลุ่มคนชาติพันธุ์เหล่านี้ตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่ในภูมิภาคต่างๆ ในประเทศไทย (พระมหาสุชนันต์ สุขขุฑุโน พระเมธีวราญาณ และสมหญิง ลมูลพัคค์, 2020) แท้จริงอิสลามยอมรับถึงความแตกต่างและความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ดังอัลลอฮฺ ช.บ. ระบุอย่างชัดเจนถึงจุดประสงค์ในการให้มนุษย์มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์เพื่อให้มนุษย์ได้สัมพันธ์ไมตรีต่อกัน อยู่ร่วมกันอย่างสันติ และสมานฉันท์ ส่วนความหลากหลายทางภาษา วัฒนธรรม และผิวพรรณนั้น พระองค์ต้องการให้มนุษย์ได้ศึกษาค้นคว้า เพราะเป็นมนุษยศาสตร์ที่สำคัญที่ชี้ถึงความยิ่งใหญ่ และเดชานุภาพของพระองค์ ดังที่คัมภีร์อัลกุรอานได้กล่าวไว้ใน

ซูเราะห์อัลฮุก 118 ความว่า “และมาตรแม้นพระผู้อภิบาลของสุเจ้าทรงมีพระประสงค์แล้วให้รู้พระองค์ก็ย่อมทรงบันดาลให้มวลมนุษย์เป็นประชาคมเดียวกัน (คือถือในศาสนาเดียวกัน) และมวลมนุษย์ ยังคงมีความแตกต่างกัน เพราะความแตกต่างในด้านความเชื่อของมนุษย์เป็นไปตามพระประสงค์ของพระองค์” อิสลามไม่บังคับคนที่เห็นต่าง หรือต่างศาสนิกให้เข้ารับศาสนาอิสลาม แต่ยังเปิดโอกาสให้คิดพิจารณาไตร่ตรองถึงความเชื่อที่ตนเองศรัทธาและยึดมั่น แต่ก็ต้องรับผิดชอบต่อการตัดสินใจทั้งปวง อิสลามยังส่งเสริมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ เชื้อเหลือต่อกันแม้จะนับถือศาสนาที่ต่างกัน (Mutsalim, K. et. al., 2014)

ลักษณะพิเศษของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ประเพณี วัฒนธรรมและความเชื่อซึ่งแตกต่างจากพื้นที่อื่นในประเทศไทย พื้นที่ส่วนใหญ่จะมีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลาม และมีประชากรชาวไทยพุทธกระจายอยู่ในบางพื้นที่ สภาพปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ระหว่างรัฐกับประชาชนในพื้นที่ที่เป็นมุสลิมเชื้อสายมลายูเกิดขึ้นตั้งแต่อดีตส่งผลทำให้สภาพความเป็นอยู่หรือการใช้ชีวิตของประชาชนท่ามกลางความหลากหลาย บางพื้นที่มีการปฏิสัมพันธ์ในลักษณะที่ไม่ปกติโดยเฉพาะระหว่างชาวมุสลิมกับชาวไทยพุทธ (Mutsalim, K. et. al., 2016) การศึกษาวิเคราะห์ถึงประเด็นการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณเน้นการเก็บข้อมูลโดยการลงพื้นที่ ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติและระดับพฤติกรรมต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่หลากหลายระหว่างชาวมุสลิมและชาวพุทธ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสุ่มเลือกบางพื้นที่ที่เป็นชุมชนในเมืองนราธิวาส คือชุมชนบ้านโคกพะยอม จังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้สุดของประเทศ แบ่งการปกครองเป็น 13 อำเภอ 77 ตำบล 551 หมู่บ้าน ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 83.1 และร้อยละ 16.6 นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาอื่นๆ หมู่บ้านโคกพะยอม จัดตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส โดยมีประชากรที่มาจากจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศไทย จึงทำให้มีวิถีการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน อิสลามได้ให้ความสำคัญในการใช้ชีวิตร่วมกันกับคนต่างศาสนิกหรือสังคมพหุวัฒนธรรม การอยู่ร่วมกันในบริบทสังคมดังกล่าวจำเป็นต้องเรียนรู้ทักษะการใช้ชีวิต ศึกษาวิถีของความแตกต่าง การให้เกียรติกันและกัน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และสร้างบรรยากาศสังคมที่เปี่ยมสุข จึงสามารถอยู่ร่วมกันได้แบบไม่มีข้อขัดแย้งและไร้ซึ่งข้อโต้แย้งใดๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทัศนคติการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของหมู่บ้านโคกพะยอมตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
2. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของหมู่บ้านโคกพะยอม ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องศึกษาระดับทัศนคติและพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของหมู่บ้านโคกพะยอม ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เป็นการวิจัยที่รวบรวมข้อมูลเชิงเอกสารและภาคสนาม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรหรือกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมาย หรือกลุ่มประชากรไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้สะดวกต่อการดำเนินงานวิจัย และสะดวกต่อการตอบโจทย์ปัญหางานวิจัยได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพมากที่สุด ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ประชากรที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านโคกพะยอม ตำบลโคกเคียน

อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส จำนวน 2,450 คน ประชากรที่เป็นไทยมุสลิม 2,400 คน ไทยพุทธ 50 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรทั้งหมด 2,450 คน เป็นจำนวน 375 คน โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบจากตารางสำเร็จรูป เครจซี่และมอร์แกน (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555)

2. เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับระดับศึกษาระดับทัศนคติและพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของหมู่บ้าน โศภะยอม ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างนำมาวิเคราะห์ แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งคำถามในรูปแบบให้เลือกคำตอบที่ตรงกับสถานภาพจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทั้งหมด 6 ข้อ ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) สถานภาพ 4) ศาสนา 5) ระดับการศึกษา และ 6) อาชีพ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับระดับทัศนคติต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม มีทั้งหมด 10 ข้อ และคำถามเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม มีทั้งหมด 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัย

3.1 ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายใน และภายนอกเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถามศึกษาเทคนิค และวิธีการสร้างแบบสอบถาม จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำมาเป็นแบบอย่างเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 รวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลจากคัมภีร์อัลกุรอาน อัลหะดิษ หนังสือ ตำรา งานวิจัย บทความ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต และสื่อข้อมูลออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง

3.3 สร้างข้อมูลขึ้นมาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการวิจัย

3.4 นำข้อมูลที่สร้างเสร็จแล้ว นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบให้คำปรึกษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลการพิจารณาไปทำการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา (IOC)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยสร้าง คุุเกิลฟอร์ม (Google Form) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยในครั้งนี้

4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่ง คุุเกิลฟอร์ม (Google Form) ให้แก่กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน โลกพะยอม ตำบลโคกเกียน อำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา เพื่อตอบแบบสอบถามวิจัยในครั้งนี้ และรอรับ คุุเกิลฟอร์ม (Google Form) ที่ใช้เพื่อตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

4.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับข้อมูลครบถ้วนจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับตามขั้นตอนต่อไปนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามมาจัดเป็นหมวดหมู่แล้วหาค่าร้อยละแต่ละรายการ หลังจากนั้นนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางและการบรรยายตามตารางที่นำเสนอ

5.2 การวิเคราะห์และประมวลผลแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 หาค่าเฉลี่ยด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์โดยหาค่า (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D) จากข้อมูลที่ได้รับจากผู้ประเมินในแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดระดับคะแนนความคิดเห็นดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

และมีเกณฑ์การประเมินคะแนน ดังนี้

- 5 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึงแสดงว่าระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- 4 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึงแสดงว่าระดับความคิดเห็นมาก
- 3 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึงแสดงว่าระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 2 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึงแสดงว่าระดับความคิดเห็นน้อย
- 1 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึงแสดงว่าระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

5.3 การวิเคราะห์เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในตอนที 3 ในลักษณะบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาทัศนคติการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของหมู่บ้านโลกพะยอม ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงทัศนคติการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของหมู่บ้านโลกพะยอม ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย($\bar{x}$)	S.D	ระดับ
1	การสร้างสันติสุขในสังคมถือเป็นหน้าที่ของทุกคน	4.61	0.57	มากที่สุด
2	ท่านคิดว่าการมีจิตสำนึกแห่งความเป็นชาติเดียวกันเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ	4.51	0.58	มากที่สุด
3	ท่านเป็นคนที่มีใจเปิดกว้างและสามารถร่วมกิจกรรมกับเพื่อนต่างศาสนาได้ (ไม่ขัดต่อหลักคำสอนศาสนา)	4.36	0.69	มาก
4	ท่านไม่รังเกียจที่จะสร้างมิตรภาพกับเพื่อนต่างศาสนา	4.42	0.70	มาก
5	ท่านมีความรู้สึกสบายใจและไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานร่วมกันกับเพื่อนต่างศาสนา	4.34	0.71	มาก
6	ท่านให้ความเคารพในความแตกต่างของชนต่างศาสนาอยู่เสมอ	4.29	0.73	มาก
7	ท่านยินดีที่จะรับฟังคำตักเตือนจากเพื่อนต่างศาสนา	4.09	0.84	มาก
8	ท่านรู้สึกไม่รังเกียจกับการแต่งกายของคนต่างศาสนา	4.01	1.15	มาก
9	ท่านไม่รู้สึกหวาดระแวงหรือสงสัยเมื่อท่านไม่ได้รับความน่าเชื่อถือจากคนต่างศาสนา	4.26	0.86	มาก

10	ท่านคิดว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนต่างศาสนิกต้องเกิดจากความรักใคร่ปรองดองกัน	4.61	0.64	มากที่สุด
รวม		4.35	0.74	มาก

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าผลการวิเคราะห์ทัศนคติต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.35 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เท่ากับ 0.74 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดเป็นสามอันดับแรกการสร้างสันติสุขในสังคมถือเป็นหน้าที่ของทุกคน คิดเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.61 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เท่ากับ 0.57 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ท่านคิดว่าการมีจิตสำนึกแห่งความเป็นชาติเดียวกันเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ คิดเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.51 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เท่ากับ 0.58 อยู่ในระดับมากที่สุด ท่านคิดว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนต่างศาสนิกต้องเกิดจากความรักใคร่ปรองดองกันคิดเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.61 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เท่ากับ 0.64 อยู่ในระดับมากที่สุด

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาพฤติกรรมต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของหมู่บ้านโคกพะยอม ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 พฤติกรรมต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของหมู่บ้านโคกพะยอม ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย($\bar{x}$)	S.D	ระดับ
1	ท่านคิดว่าการส่งยิ้มให้แก่ชนต่างศาสนิกไม่ใช่สิ่งต้องห้าม	4.82	0.50	มากที่สุด
2	ท่านคิดว่าการไปร่วมกิจกรรมกับชนต่างศาสนิกที่ไม่ขัดกับหลักศาสนาจะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างคนต่างศาสนิกดีขึ้น	4.03	0.90	มาก
3	ท่านไม่รังเกียจที่จะไปเยี่ยมเพื่อนต่างศาสนิกที่ประสบอุบัติเหตุเพื่อให้กำลังใจแก่เขา	4.19	0.71	มาก
4	ท่านศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตของศาสนาอื่นอย่างสม่ำเสมอ	3.18	1.18	ปานกลาง

5	ท่านไม่รังเกียจที่จะร่วมโต๊ะรับประทานอาหารกับเพื่อนต่างศาสนา	3.81	0.92	ปานกลาง
6	ท่านให้ความยุติธรรมกับเพื่อนทุกศาสนาอย่างเท่าเทียมกัน	4.13	0.78	มาก
7	ท่านไม่รังเกียจปรึกษาหารือกับเพื่อนต่างศาสนาเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัว	2.70	1.43	น้อย
8	ท่านให้ความช่วยเหลือเมื่อเพื่อนต่างศาสนาขอความช่วยเหลือจากท่าน	4.17	0.70	มาก
9	ท่านสามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อเพื่อนต่างศาสนาประพฤติปฏิบัติไม่ดี	4.34	0.79	มาก
10	ท่านมักจะเอาใจเขามาใส่ใจเราระหว่างคนต่างศาสนาอยู่เสมอ	4.57	0.70	มากที่สุด
รวม		3.99	0.86	มาก

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าผลการวิเคราะห์พฤติกรรมต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ (x^-) เท่ากับ 3.99 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เท่ากับ 0.86 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดเป็นสามอันดับแรก คือท่านคิดว่าการสงฆ์ให้แก่ชนต่างศาสนาไม่ใช่สิ่งต้องห้าม คิดเป็นค่าเฉลี่ย (x^-) เท่ากับ 4.82 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เท่ากับ 0.50 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือท่านมักจะเอาใจเขามาใส่ใจเราระหว่างคนต่างศาสนาอยู่เสมอ คิดเป็นค่าเฉลี่ย (x^-) เท่ากับ 4.57 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เท่ากับ 0.70 อยู่ในระดับมากที่สุด และท่านสามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อเพื่อนต่างศาสนาประพฤติปฏิบัติไม่ดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย (x^-) เท่ากับ 4.34 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D เท่ากับ 0.79 อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาระดับทัศนคติการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของประชากรในหมู่บ้านโคกพะยอม ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส จากผลการศึกษาระดับทัศนคติต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมในหมู่บ้านดังกล่าว พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเอาใจใส่และตระหนักในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม ทั้งไทยพุทธและมุสลิมมีทัศนคติที่ดีต่อกันในหลายๆ ด้าน เช่น รักความสงบ มีจิตสำนึกแห่งความเป็นชาติเดียวกัน ใจกว้างไม่รังเกียจต่อกัน เคารพในความแตกต่างระหว่างกัน

ไม่หาความแวงต่อกัน เป็นต้น ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับสุไรยา วานี และมะรอนิง สาแลมิง (2557) พบว่าปัจจัยที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขระหว่างชาวไทยพุทธและชาวมุสลิมและเพื่อเป็นแนวทางในการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยพุทธและชาวมุสลิมโดยใช้แนวคิดชุมชน แนวคิดทุนทางสังคม แนวคิดสมานฉันท์ และแนวคิดพหุวัฒนธรรม เพื่ออธิบายถึงปัจจัยที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข และอธิบายแนวทางในการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยพุทธและชาวมุสลิม จะเห็นได้ว่าในความหลากหลายทางสังคม คนส่วนใหญ่ยอมรับในความต่างและยินดีที่จะเปิดใจต่อกัน รักใคร่ปรองดองกัน ดังกล่าวนี้อาจเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมจากสภาพที่ผิดปกติเนื่องด้วยปัจจัยหลายๆ อย่าง โดยเฉพาะความไม่สงบทางการเมืองสู่การเปลี่ยนแปลงยังสังคมที่ปกติ อย่างไรก็ตาม ไม่สามารถที่จะปฏิเสธได้ว่า ยังมีชนกลุ่มน้อยที่ไม่สะดวกในการแสดงออกถึงทัศนคติที่เป็นบวกต่อกัน ต่างศาสนา ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับวิจัย อิลยาส คอแม (2561) พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติตอบทบาทของมุสลิมในการสร้างความสมานฉันท์ โดยมีระดับความรู้ในระดับมาก ในประเด็นบทบาทของมุสลิมในการสร้างความสมานฉันท์ต่อชนต่างศาสนาได้รู้ถึงความสำคัญในบทบาทของมุสลิมในการสร้างความสมานฉันท์ต่อชนต่างศาสนาแต่ก็ยังปรากฏให้เห็นกลุ่มชนที่มีความเห็นต่างไม่สามารถที่จะแสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในบางกรณี อย่างไรก็ตาม อิสลามส่งเสริมให้มุสลิมทุกคนมีความรักใคร่ปรองดองซึ่งกันและกันในบริบทสังคมที่หลากหลายหรือพหุวัฒนธรรม ดังที่ท่านรอซูลุลลอฮ์ กล่าวว่า ความว่า ผู้เมตตาทั้งหลายพระองค์อัลลอฮ์ ทรงเมตตาพวกเขา (เช่นนั้น) พวกท่านจงเมตตากับบุคคลที่อยู่ในแผ่นดินเถิด ผู้ที่อยู่ในปากฟ้าจะให้ความเมตตาแก่พวกท่าน หะดิษข้างต้นสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความเมตตาต่อบุคคลที่อยู่ในแผ่นดินนี้ ไม่ว่าบุคคลนั้นจะนับถือศาสนาใดก็ตาม เราในฐานะที่เป็นมุสลิมเราสามารถช่วยพวกเขาได้ทั้งหมด เพราะเมื่อเราอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมอยู่ร่วมกันกับเพื่อนต่างศาสนาเราก็ควรที่จะให้เกียรติเพื่อนต่างศาสนาเสมอ ทุกคนต้องอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาระดับพฤติกรรมต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของประชากรในหมู่บ้านโคกพะยอม ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส จากการศึกษาระดับพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของประชากรในหมู่บ้านดังกล่าว พบว่า ระดับพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามโดยรวมอยู่ในระดับที่มาก ผลวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันกับคนต่างศาสนาที่แสดงออกถึงการให้เกียรติซึ่งกันและกัน การเข้าร่วมกิจกรรมที่ไม่ขัดหลักคำสอนศาสนา ไม่รังเกียจที่จะทานร่วมโต๊ะกับคนต่างศาสนา การให้ความช่วยเหลือกันและกันโดยไม่แบ่งแยกศาสนา เป็นต้น ลักษณะการปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวนี้อาจเป็นเพราะบริบทสังคมในเมืองที่ส่งผลให้ความเหลื่อมล้ำทางพฤติกรรมลดน้อยลงเมื่อเทียบกับบริบทนอกเมืองหรือ

ชนบท ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับบทความวิจัย นูรอานูนี แดเคาะ (2563) พบว่า ทักษะคติต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมชนต่างศาสนิกส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เปิดใจที่จะเรียนรู้ซึ่งกันและกันพร้อมยอมรับวัฒนธรรมศาสนาอื่น อย่างไรก็ตาม ยังมีประชากรกลุ่มน้อยที่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่ไม่เป็นบวก ถึงอย่างไรก็ตาม สันติสุขในสังคมที่หลากหลายต้องมาจากทุกฝ่าย ไม่ใช่เพียงคาดหวังจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ทุกคนต้องมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้าใจร่วมกัน (Mutsalim, K. et. al. 2016) หากคนในชุมชนได้รับความรู้ที่ถูกต้องมีความเข้มแข็งมีความเข้าใจตรงกันเหมือนดังญาติพี่น้อง ต่อให้มีใครมาขู่มโยงก็ไม่สามารถทำอะไรได้เพราะมีความเข้าใจกัน (ปลัดไพรซ์ จันทสโร, 2561) จะเห็นได้ว่าไม่ว่าชนต่างศาสนิกจะนับถือศาสนาที่แตกต่างกัน การใส่ใจกันเป็นสิ่งที่ดีงาม และนับเป็นมารยาทหนึ่งที่จะนำสู่ความปรองดองกัน ลำพอง กลมกุล (2561) กล่าวว่า การอยู่ร่วมกันภายใต้ความหลากหลายและการอยู่ร่วมกันภายใต้วิถีของความแตกต่าง เป็นสังคมพหุวัฒนธรรม การเรียนรู้ความแตกต่างเพื่อป้องกันความแตกแยกจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องพึงปฏิบัติเพื่อความสงบสุข

สรุป

ความแตกต่างทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ศาสนาและอื่นๆ เป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อน เป้าหมายสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมไม่ใช่เป็นเรื่องที่แก้ไขได้โดยง่าย ด้วยเหตุผลความจำเป็นดังกล่าวนี้ จึงควรให้ความสำคัญและตระหนักทุกภาคส่วน การให้ความเสมอภาคกับทุกฝ่ายโดยไม่ยึดติดกับอัตลักษณ์หรือคุณลักษณะถือเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างสังคมที่หลากหลายหรือพหุวัฒนธรรมให้เกิดสันติสุขได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 จัดสัมมนา อบรมให้ความรู้ถึงวิถีชีวิตแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงเกี่ยวกับบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

1.2 ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะผู้ที่มีอำนาจตั้งแต่เบื้องบนยังเบื้องล่างควรตระหนักและเอาใจใส่อย่างเคร่งครัดและจริงจังในการสร้างบรรยากาศสังคมสันติสุขท่ามกลางความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยไม่สามารถจะคาดเดาได้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสำรวจทัศนคติหรือพฤติกรรมการใช้ชีวิตของคนต่างศาสนิกในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อการทางออกและแก้ไขปัญหาคัดแย้งอย่างตรงจุดและยั่งยืน

2.2 ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาในสังคมพหุวัฒนธรรมในหลากหลายบริบททั้งในพื้นที่และต่างประเทศเพื่อนำมาประกอบการฟื้นฟูและยกระดับชีวิตทุกฝ่าย

เอกสารอ้างอิง

- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย: SPSS*. กรุงเทพฯ : บิสนิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นุรอาซูนี แดเดาะ. (2563). *ทัศนคติและพฤติกรรมต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาอิสลามศึกษา. สถาบันอิสลามและอาหรับ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.
- ปลัดไพรซ์ จันทสโร. (2561). การอยู่ร่วมกันของชุมชนชาวพุทธและมุสลิมในเขตพื้นที่อำเภอเทพา อำเภอสบไชย อำเภอนาทวี และอำเภอ จะนะ จังหวัดสงขลา. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 5(2): 287-294.
- พระมหาสุชนันต์ สุขวทุฒโน พระเมธีวรญาณ และสมหญิง ลมูลพัคตร์. (2020). การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย : กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสาร มจร บาลีศึกษาพุทธโฆสปริทรรศน์*, 7(1): 176-189.
- ลำพอง กลมกุล (2561). พหุวัฒนธรรมทางศาสนากับแนวทางการอยู่ร่วมกันของจีนและมลายู : กรณีศึกษาประเทศบรูไน. *วารสารโพธิวิสัย*, 2(2): 76-90.
- สุไรยา วานี และมะรอนิง สาแลมิง. (2557). การอยู่ร่วมกันของชุมชนในสังคมพหุวัฒนธรรม กรณีศึกษาดำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี. *วารสารการเมืองการปกครองประเศแก้ปัญหาปัจจุบันในอาเซียน*, 4(1): 204-207.
- อิลยาส คอแม. (2561). *บทบาทของมุสลิมในการสร้างความสมานฉันท์ต่อชนต่างศาสนิกกรณีศึกษาชุมชนบ้าน*. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาอิสลามศึกษา. สถาบันอิสลามและอาหรับ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.

เอกสารอ้างอิงต่างประเทศ

- Mutsalim, K. et. al. (2014). Freedom of Religion in Islam and Buddhism: A Comparison Study of the Barriers That Determines the Freedom of Religion. *Asian Social Science*. Vol. 10. No. 22: 315-321.

Mutsalim, K. et. al. (2016). Issues in Freedom of Religion and the Relationship with Thailand's Constitution. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 7(4): 287-294.

Mutsalim, K. et. al. (2016). Roles of Freedom of Religion: In Supporting the Formation of Openness Attitude among the Southern of Thailand Society. *Global Journal al-Thaqafah*, 6(2): 59-71.